

Bedrijvendynamiek en werkgelegenheid in de gemeente Groningen 2020-2021

OIS Groningen
april 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Samenvatting	4
Vluit link	4
1 Inleiding	5
Inleiding	5
Leeswijzer	6
2 Bedrijfsdemografische kerncijfers	7
2.1 Kerncijfers	7
2.2 Kerncijfers naar grootteklasse	9
2.3 Kerncijfers naar branche	10
2.4 Speerspuntsectoren	11
2.5 Werklocaties	12
2.6 Vacatures en toekomstverwachting	16
3 Bedrijvendynamiek	17
3.1 Oprichtingen en opheffingen	17
3.2 Binnengemeentelijke verhuizingen	19
4 Coronaperiode	20
4.1 Dynamiek coronaperiode	20
4.2 Effect corona op werkgelegenheid	22
4.2.1 Eenmansbedrijven	22
4.2.2 Bedrijven met meer dan één werknemer	23
5 Bijlagen	24
Bijlage I Vestigingen en banen per sectie in 2020 en 2021	24
Bijlage II Ontwikkeling aantal vestigingen naar werklocatie en gebied	31

Bijlage III Grafisch overzicht van de werklocaties 34

Bijlage IV Overzicht indeling speerpuntsectoren 35

Colofon 38

Samenvatting

Allereerst willen we de bedrijven bedanken die ondanks de aanhoudende coronacrisis aan het onderzoek hebben meegewerkt.

De respons in 2021 bij bedrijven, waarbij twee of meer personen werkzaam zijn, komt hierdoor uit op 73 procent. Dit is hetzelfde percentage als van het vorige onderzoek.

Het aantal vestigingen in de gemeente Groningen is in de periode van 1 april 2020 tot 1 april 2021 toegenomen met 1.444, naar 23.869. De totale werkgelegenheid is met 5.190 banen toegenomen naar 161.690. Een groot deel van de groei komt door een toename van banen bij bedrijven die op beide peildatums aanwezig zijn, namelijk 4.024 banen.

Het aandeel eenmansbedrijven is 72,5 procent, vijf jaar geleden was dit nog 66 procent. Het aandeel in de werkgelegenheid van eenmansbedrijven is in vijf jaar gestegen van 8,2 procent op 1 april 2016 naar 10,7 procent op 1 april 2021.

Twee derde van het aantal banen vinden we in de Gezondheidszorg, Commerciële dienstverlening en Handel / Horeca.

Binnen de speerpuntsector 'ICT-sector' neemt het aantal banen toe met 0,6 procent. De overige drie speerpuntsectoren, 'Creatieve industrie', 'Energie', 'Life sciences & Health', laten een groei zien die minstens 1 procentpunt boven het gemeentelijk gemiddelde ligt.

Bijna 62 procent van de starters begint binnen de branches 'Commerciële dienstverlening' en 'Handel'.

Het merendeel van de binnengemeentelijke verhuizingen komt op het conto van eenmansbedrijven. Dit betreft voornamelijk wijzigingen van het woonadres.

Bij twee derde van alle verhuizingen binnen de gemeente Groningen gaat het om verhuizingen binnen de binnenstad, binnen de woonplaats Groningen en om verhuizingen tussen de binnenstad en de woonplaats Groningen.

In de periode april tot en met december 2021 zijn er 1.257 vestigingen bijgekomen. Dit zijn er circa 325 meer dan in dezelfde periode een jaar eerder.

Voor meer gedetailleerde informatie over de werkgelegenheid in de gemeente Groningen kijk op : <https://groningen.buurtmonitor.nl>

1 Inleiding

Inleiding

Jaarlijks per 1 april voert de gemeente in landelijke verband het werkgelegenheidsonderzoek uit. Het aantal banen op de peildatum is inclusief 'thuiswerkers' en personeel waarvan de loonkosten met behulp van overbruggingsregelingen worden vergoed.

Dit rapport beschrijft de ontwikkeling van het aantal vestigingen en de werkgelegenheid binnen de gemeente Groningen, uitgesplitst op basis van verschillende kenmerken. Een baan wordt bepaald aan de hand van de definitie, zoals gebruikt door het Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA): 'een persoon die betaalde activiteiten verricht op of vanuit de vestiging'. Eén persoon kan dus meerdere banen hebben. De economische activiteit van vestigingen wordt geïnclassificeerd aan de hand van de Standaard Bedrijfsindeling (SBI 2008 – versie 2018) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De SBI is een hiërarchische indeling van economische activiteiten.

We gaan in op de meerjarige ontwikkeling van de werkgelegenheid en de bedrijvendynamiek. De cijfers over de werkgelegenheid komen voort uit het jaarlijkse integrale werkgelegenheidsonderzoek dat de gemeente Groningen in landelijk verband uitvoert.

De bedrijvendynamiek wordt bepaald door binnengemeentelijke verhuizingen, oprichtingen en opheffingen van vestigingen. De informatie hierover komt uit het vestigingenregister van de gemeente Groningen. De rapportage heeft uitsluitend betrekking op *actieve bedrijven*, van waaruit een economische activiteit of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door ten minste één werkzaam persoon.

Van bedrijven met twee of meer werknemers is de respons 73 procent. Voor eenmansbedrijven is de respons 23 procent. Voor non-respons zijn de werkgelegenheidsgegevens afkomstig uit secundaire bronnen, zoals de Kamer van Koophandel, jaarverslagen of websites.

Om een zo betrouwbaar mogelijk beeld te geven, worden bij het werkgelegenheidsonderzoek cijfers met terugwerkende kracht gecorrigeerd in het geval van nieuwe informatie. De cijfers in dit rapport kunnen daarom licht afwijken van die uit voorgaande jaren.

Leeswijzer

In dit rapport presenteren we de cijfers voor de gemeente Groningen. Alleen in de tabel 2.1.1 staan de cijfers uitgesplitst naar de voormalige gemeenten (Haren, Ten Boer en Groningen).

In dit rapport wordt onder banen het vaste personeel inclusief ingeleende uitzendkrachten verstaan, tenzij anders vermeld.

De urengrens voor de bepaling van voltijd- en deeltijdbanen ligt op 12 uur per week.

In hoofdstuk 2 gaan we in op de meerjarige ontwikkeling van het aantal banen en vestigingen, uitgesplitst naar de kenmerken: grootteklasse, economische activiteit en locatie. Ook is er aandacht voor de verdeling naar geslacht en arbeidsduur van de werkende personen, de openstaande vacatures en de toekomstverwachting van bedrijven met betrekking tot de werkgelegenheid.

Hoofdstuk 3 behandelt in het kort de bedrijvendynamiek binnen de gemeente Groningen. De dynamiek wordt uitgesplitst in oprichtingen, opheffingen en binnengemeentelijke verhuizingen.

Hoofdstuk 4 gaat in op bedrijvendynamiek sinds het begin van de coronacrisis. Er is onder andere aandacht voor het aantal startende vestigingen en het aantal faillissementen. Dit jaar is ook gevraagd naar de invloed van corona op het personeelsbestand en eventuele opmerkingen naar aanleiding van de coronacrisis, hier wordt ook op in gegaan.

Verklaring van de tekens in de tabellen:

X	= geheim
Niets (blank)	= cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	= komt niet voor
2020 – 2021 / '20 – '21	= 1 april 2020 tot 1 april 2021

2 Bedrijfsdemografische kerncijfers

2.1 Kerncijfers

Het aantal vestigingen in de gemeente Groningen is in de periode van 1 april 2020 tot 1 april 2021 per saldo toegenomen met 1.444 naar 23.869. Dit is 1,4 procentpunt meer dan het voorgaand jaar.

Het totaal aantal banen is met 5.190 toegenomen naar 161.690. Van de 5.190 banen zijn er 4.287 vaste voltijd- en 303 vaste deeltijdbanen. Het aandeel deeltijdbanen schommelt al jaren tussen de 17 en 18 procent.

De werkgelegenheid bij de vrouwen is toegenomen met 3.386 vaste banen en bij de mannen met 1.204. De groei van het aantal vaste voltijdbanen van vrouwen vindt voor de helft plaats binnen de Gezondheidszorg.

Voor het eerst is het aandeel vrouwen in de werkgelegenheid groter dan het aandeel mannen, namelijk 50,5 procent.

Bij bedrijven die op beide peildata aanwezig zijn, is de werkgelegenheid gegroeid met 3.340 vaste banen en 684 uitzendbanen. In de periode 2020 – 2021 zijn er 3.965 vestigingen toegevoegd en 2.521 vestigingen verwijderd. Deze mutaties hebben geleid tot een toename van 1.250 vaste banen en een afname van 84 ingeleende uitzendkrachten.

Tabel 2.1.1 Ontwikkeling aantal banen en vestigingen naar voormalige gemeente

	2012	2017	2018	2019	2020	2021	Ontw. abs.	'20-'21 %	
Vast personeel									
Groningen	129.403	134.258	138.057	141.717	141.201	145.523	4.322	3,1	
Haren	6.984	6.939	7.142	7.468	7.471	7.724	253	3,4	
Ten Boer	1.823	1.884	1.826	1.698	1.749	1.764	15	0,9	
Subtotaal	138.210	143.081	147.025	150.883	150.421	155.011	4.590	3,1	
Ontwikkeling* (%)		3,6	2,8	2,6	-0,3	3,1			
Ingeleende uitzendkrachten									
Groningen	4.463	5.617	6.963	6.457	5.905	6.515	610	10,3	
Haren	271	274	235	116	114	126	12	10,5	
Ten Boer	67	78	82	47	60	38	-22	-36,7	
Subtotaal	4.801	5.969	7.280	6.620	6.079	6.679	600	9,9	
Ontwikkeling* (%)		2,2	22,0	-9,1	-8,2	9,9			
Totaal banen									
	143.011	149.050	154.305	157.503	156.500	161.690	5.190	3,3	
Ontwikkeling* (%)		3,5	3,5	2,1	-0,6	3,3			
Vestigingen									
Groningen	15.689	17.339	18.106	19.001	19.944	21.295	1.351	6,8	
Haren	1.605	1.735	1.845	1.791	1.872	1.947	75	4,0	
Ten Boer	573	578	563	575	609	627	18	3,0	
Totaal vestigingen	17.867	19.652	20.514	21.367	22.425	23.869	1.444	6,4	
Ontwikkeling* (%)		4,1	4,4	4,2	5,0	6,4			

* is de ontwikkeling t.o.v. het voorgaande jaar

2.2 Kerncijfers naar grootteklasse

De indeling van de grootteklasse van vestigingen wordt bepaald aan de hand van het aantal vaste banen bij een vestiging ongeacht de arbeidsduur. Binnen de klasse 'geen vast personeel' gaat het onder andere om vestigingen die tijdelijk niet actief zijn en vestigingen waarvan het personeel geteld is bij de hoofdvestiging. Vestigingen met uitsluitend ingeleende uitzendkrachten vallen hier ook onder.

Het aantal vestigingen in een grootteklasse is niet alleen het saldo van oprichtingen en opheffingen. Ook veranderingen in het aantal werknemers kan een verschuiving van grootteklasse tot gevolg hebben.

De groei van het aantal vestigingen (1.444) komt voornamelijk door de groei van het aantal '1 persoon'-vestigingen. Het aandeel eenmansbedrijven stijgt met 1 procentpunt naar 72,5 procent.

De afname van het aantal vestigingen en de werkgelegenheid in de grootteklasse '10-49 personen' komt hoofdzakelijk door de ontwikkeling van de werkgelegenheid bij bestaande vestigingen.

Tabel 2.2.1 Ontwikkeling aantal vestigingen naar grootteklasse

	2012	2017	2018	2019	2020	2021	Ontw.	'20 - '21
Grootteklasse							abs.	%
geen vast personeel	232	127	98	100	129	149	20	15,5
1 persoon	11.058	13.318	14.159	14.995	16.026	17.308	1.282	8,0
2-9 personen	4.730	4.397	4.376	4.324	4.351	4.517	166	3,8
10-49 personen	1.430	1.401	1.455	1.518	1.493	1.463	-30	-2,0
50-249 personen	359	339	353	359	355	360	5	1,4
250 en meer personen	58	70	73	71	71	72	1	1,4
Totaal	17.867	19.652	20.514	21.367	22.425	23.869	1.444	6,4

Tabel 2.2.2 Ontwikkeling aantal banen naar grootteklasse

	2012	2017	2018	2019	2020	2021	Ontw.	'20 - '21
Grootteklasse							abs.	%
geen vast personeel	27	11	6	1	19	0	-19	-100,0
1 persoon	11.202	13.436	14.264	15.065	16.056	17.343	1.287	8,0
2-9 personen	18.137	17.704	17.502	17.027	16.925	17.060	135	0,8
10-49 personen	30.228	29.527	30.599	32.116	31.850	31.420	-430	-1,4
50-249 personen	39.934	37.000	38.468	39.219	38.255	38.591	336	0,9
250 en meer personen	43.483	51.372	53.466	54.075	53.395	57.276	3.881	7,3
Totaal	143.011	149.050	154.305	157.503	156.500	161.690	5.190	3,3

2.3 Kerncijfers naar branche

De groei van het aantal vestigingen in de 'Handel / Horeca' komt voornamelijk door een toename in de detailhandel via het internet (webwinkels).

De stijging van vestigingen binnen de Commerciële dienstverlening zien we hoofdzakelijk terug bij de adviesbureaus (M70) en de ontwerpbureaus (M74).

Tabel 2.3.1 Ontwikkeling aantal vestigingen naar branche

Branche	2012	2017	2018	2019	2020	2021	Ontw. abs.	'20 - '21 %
Landbouw / Visserij (A,B)	191	201	197	183	192	198	6	3,1
Industrie / Nutsbedrijven (C,D,E)	592	602	622	636	642	666	24	3,7
Bouwnijverheid (F)	974	1.045	1.068	1.108	1.183	1.301	118	10,0
Handel / Horeca (G,I)	3.633	3.707	3.760	3.928	4.110	4.501	391	9,5
Onderwijs (P)	1.039	1.229	1.396	1.561	1.733	1.904	171	9,9
Gezondheidszorg (Q)	1.961	2.196	2.306	2.342	2.384	2.505	121	5,1
Commerciële dienstverlening (H,J,K,L,M,N,S95,S96)	7.638	8.559	8.914	9.310	9.800	10.269	469	4,8
Niet-commerciële dienstverlening (O,R,S94,T,U)	1.839	2.113	2.251	2.299	2.381	2.525	144	6,0
Totaal	17.867	19.652	20.514	21.367	22.425	23.869	1.444	6,4

In de Commerciële dienstverlening zien we een grote toename van het aantal banen bij de callcenters. Vanwege wijzigingen in personeelsbeleid zien we een verschuiving naar vaste banen binnen de callcenters.

De coronacrisis leidt in de branches Gezondheidszorg en Onderwijs tot een toename van de werkgelegenheid. De vestigingen binnen de Gezondheidszorg waar een behoorlijke groei is, hebben positieve verwachtingen voor de periode april 2021- april 2022.

In [bijlage I](#) staat het overzicht van de ontwikkeling van vestigingen en banen uitgesplitst naar sectie en afdeling.

Tabel 2.3.2 Ontwikkeling aantal banen naar branche

Branche	2012	2017	2018	2019	2020	2021	Ontw. abs.	'20 - '21 %
Landbouw / Visserij (A,B)	472	392	406	361	368	370	2	0,5
Industrie / Nutsbedrijven (C,D,E)	9.575	8.109	8.276	7.995	7.918	7.958	40	0,5
Bouwnijverheid (F)	5.313	4.884	5.071	5.155	5.153	5.162	9	0,2
Handel / Horeca (G,I)	24.659	27.043	28.449	29.431	28.875	28.945	70	0,2
Onderwijs (P)	14.520	16.126	16.524	17.308	17.566	18.429	863	4,9
Gezondheidszorg (Q)	31.574	33.418	34.752	35.371	36.071	37.894	1.823	5,1
Commerciële dienstverlening (H,J,K,L,M,N,S95,S96)	39.654	41.567	43.609	44.570	42.446	44.121	1.675	3,9
Niet-commerciële dienstverlening (O,R,S94,T,U)	17.244	17.511	17.218	17.312	18.103	18.811	708	3,9
Totaal	143.011	149.050	154.305	157.503	156.500	161.690	5.190	3,3

2.4 Speerspunctsectoren

De gemeente Groningen onderscheidt in de Economische Agenda 2020 - 2022 een aantal speerpunctsectoren. In [bijlage IV](#) staat een overzicht van de SBI-codes per speerpunctsector.

Sommige SBI-codes vallen onder meerdere speerpunctsectoren; daarom kan de som van de kolommen afwijken van het totaal.

Binnen de speerpunctsectoren is het aantal vestigingen gestegen met 6,1 procent tot 7.735; dit is iets beneden het gemeentelijk gemiddelde (6,4 procent).

Tabel 2.4.1 Ontwikkeling aantal vestigingen naar speerpunctsector

	2012	2017	2018	2019	2020	2021	Ontw.	'20 - '21
Speerpunctsector							abs.	%
Creative industrie	2.754	3.282	3.475	3.614	3.825	4.114	289	7,6
Energie	43	54	56	52	56	65	9	16,1
ICT-sector	1.250	1.445	1.505	1.533	1.564	1.616	52	3,3
Life sciences & Health	1.558	1.721	1.810	1.843	1.872	1.968	96	5,1
Totaal	5.603	6.498	6.842	7.036	7.311	7.757	446	6,1

De groei van het aantal banen (4,2 procent) is groter dan het gemeentelijk gemiddelde van 3,3 procent. Het totaal aantal banen binnen de speerpunctsectoren nam toe met 1.932 naar 47.551 banen.

De toename van het aantal banen binnen de creatieve industrie komt voornamelijk door de oprichting van eenmansbedrijven in deze speerpunctsector.

De groei van het aantal banen in de 'Life sciences & Health' komt, zoals eerder benoemd, door de ontwikkeling binnen de Gezondheidszorg.

Tabel 2.4.2 Ontwikkeling aantal banen naar speerpunctsector

	2012	2017	2018	2019	2020	2021	Ontw.	'20 - '21
Speerpunctsector							abs.	%
Creative industrie	5.063	5.754	6.015	6.204	6.356	6.642	286	4,5
Energie	2.421	2.074	2.083	2.031	1.955	2.049	94	4,8
ICT-sector	7.671	8.855	9.216	9.447	8.758	8.813	55	0,6
Life sciences & Health	24.514	28.048	28.683	28.870	29.219	30.756	1.537	5,3
Totaal	39.666	44.728	45.992	46.545	46.281	48.253	1.972	4,3

2.5 Werklocaties

In het jaar 2021 is er een nieuwe strategie werklocaties ontwikkeld. In dit beleidskader wordt weergegeven hoe de gemeente Groningen de groei van werk ruimtelijk plek wil bieden. Dit heeft geleid tot een herindeling van de werklocaties.

In [bijlage II](#) vindt u de ontwikkeling van 2020 - 2021 op werklocatie uitgesplitst naar mutatiesoort. [Bijlage III](#) geeft een grafisch overzicht van deze werklocaties.

Onder 'Overige gebieden' vallen de woonplaatsen, exclusief de adressen die binnen een werklocatie vallen.

De toename van het aantal banen in de kennisgebieden is voor een belangrijk deel te verklaren door corona gerelateerde werkzaamheden.

Binnen de kantoorlocaties zien we een afname van het aantal banen bij vestigingen die op beide peildatums op een kantoorlocatie gevestigd waren.

De toename van het aantal banen in de binnenstad komt hoofdzakelijk door de groei van het aantal ingeleende uitzendkrachten, namelijk 976 van de 1.067 banen.

In verband met de herleidbaarheid naar individuele vestigingen splitsen we alleen de werklocatietypen Bedrijventerreinen, Kantoorlocaties en Kennisgebied verder uit.

Tabel 2.5.1 ontwikkeling aantal vestigingen naar werklocatietype

	2012	2017	2018	2019	2020	2021	Ontw. abs.	'20 - '21 %
Vestigingen								
Bedrijventerrein	1.629	1.784	1.855	1.920	1.970	2.069	99	5,0
Kantoorlocatie	381	498	531	588	654	711	57	8,7
Binnenstad	3.421	3.555	3.696	3.786	3.925	4.174	249	6,3
Kennisgebied	189	151	139	132	145	145	0	0,0
Gemengd gebied	30	38	46	45	69	118	49	71,0
Ontwikkelzone	198	251	252	248	260	293	33	12,7
Overige gebieden	12.019	13.375	13.995	14.648	15.402	16.359	957	6,2
Totaal	17.867	19.652	20.514	21.367	22.425	23.869	1.444	6,4

Tabel 2.5.2 ontwikkeling aantal banen naar werklocatietype

	2012	2017	2018	2019	2020	2021	Ontw. abs.	'20 - '21 %
Totaal banen								
Bedrijventerrein	25.003	24.405	25.711	27.161	26.892	28.020	1.128	4,2
Kantoorlocatie	22.268	25.609	27.479	28.832	29.117	28.589	-528	-1,8
Binnenstad	23.375	26.002	26.672	25.930	24.519	25.586	1.067	4,4
Kennisgebied	18.078	19.728	19.998	20.116	19.886	21.521	1.635	8,2
Gemengd gebied	335	438	437	584	527	543	16	3,0
Ontwikkelzone	7.556	6.550	6.227	5.953	5.508	5.750	242	4,4
Overige gebieden	46.396	46.318	47.781	48.927	50.051	51.681	1.630	3,3
Totaal	143.011	149.050	154.305	157.503	156.500	161.690	5.190	3,3

Op het bedrijventerrein Driebond komt de toename van personeel door binnengemeentelijke verhuizingen van vestigingen naar dit terrein.

Bij de bedrijventerreinen Winschoterdiep en Euvelgunne komt de toename van het aantal banen door autonome groei bij bedrijven op deze terreinen.

2.5.3 Ontwikkeling aantal vestigingen en banen naar bedrijventerreinen

Code	Bedrijventerrein	Vestigingen						Ontw. '20-'21		Banen						Ontw. '20-'21	
		2012	2017	2018	2019	2020	2021	abs.	%	2012	2017	2018	2019	2020	2021	abs.	%
89	Bedrijventerrein Ten Boer	23	20	20	32	34	34	0	0,0	x	x	x	x	x	x	x	x
12	De Hoogte	36	39	37	38	40	40	0	0,0	410	489	417	457	549	560	11	2,0
04	Driebond	157	172	189	188	187	218	31	16,6	2.625	2.586	2.806	2.827	2.610	2.955	345	13,2
22	Eemspoort	330	370	379	392	408	430	22	5,4	5.298	5.341	5.612	6.131	5.095	5.092	-3	-0,1
03	Euvelgunne	159	166	168	170	164	171	7	4,3	2.226	2.195	2.175	2.424	3.229	3.483	254	7,9
91	Felland	46	46	45	41	43	46	3	7,0	206	176	200	195	192	197	5	2,6
15	Hoendiep	140	195	212	217	215	231	16	7,4	1.752	1.494	1.699	1.631	1.628	1.719	91	5,6
18	Hoogkerk Oost	18	15	13	16	16	16	0	0,0	384	241	239	231	216	243	27	12,5
19	Hoogkerk Vierverlaten	31	27	24	23	23	23	0	0,0	722	719	690	772	794	843	49	6,2
24	Milieuboulevard I	2	2	2	2	4	3	-1	-25,0	x	x	x	x	x	x	x	x
05	Oosterhoogebrug	66	55	58	58	62	61	-1	-1,6	378	196	198	195	201	270	69	34,3
17	Peizerweg	63	60	64	95	104	110	6	5,8	2.669	2.162	2.213	2.291	2.206	2.268	62	2,8
77	Scandinavische havens	35	44	46	47	41	42	1	2,4	346	358	321	372	316	329	13	4,1
02	Sontplein e.o.	26	41	57	67	85	82	-3	-3,5	1.410	1.597	1.855	2.281	3.132	3.030	-102	-3,3
11	Ulgersmaborg	109	115	119	127	126	128	2	1,6	696	519	521	576	553	550	-3	-0,5
10	Ulgersmaweg	71	88	86	72	76	79	3	3,9	466	454	406	334	375	350	-25	-6,7
20	Westpoort	5	7	7	8	15	17	2	13,3	117	186	214	265	304	304	0	0,0
01	Winschoterdiep	231	231	240	237	235	249	14	6,0	4.151	5.118	5.560	5.551	4.783	5.118	335	7,0
08	Witte Lam	81	91	89	90	92	89	-3	-3,3	999	417	417	429	502	487	-15	-3,0
Totaal		1.629	1.784	1.855	1.920	1.970	2.069	99	5,0	25.003	24.405	25.711	27.161	26.892	28.020	1.128	4,2

Tabel 2.5.4 Ontwikkeling aantal vestigingen en banen naar kantoorlocaties

Code	Kantoorlocatie	Vestigingen						Ontw. '20-'21		Banen						Ontw. '20-'21	
		2012	2017	2018	2019	2020	2021	abs.	%	2012	2017	2018	2019	2020	2021	abs.	%
50	Corpus Den Hoorn Zuid	114	170	185	201	219	232	13	5,9	6.627	7.247	7.899	8.448	8.888	8.791	-97	-1,1
59	De Meeuwen	18	18	19	22	18	20	2	11,1	1.433	1.997	1.898	2.032	2.041	2.028	-13	-0,6
54	Europapark	125	124	140	167	212	232	20	9,4	4.591	5.022	5.330	5.804	6.101	5.773	-328	-5,4
55	Hunzepark	9	12	11	11	13	12	-1	-7,7	666	424	453	489	652	515	-137	-21,0
53	Kempkensberg	3	8	7	7	8	7	-1	-12,5	3.021	3.200	3.163	2.990	3.257	3.035	-222	-6,8
21	Kranenburg	43	53	54	53	60	69	9	15,0	3.366	4.552	5.628	5.782	5.174	5.114	-60	-1,2
52	Martini Trade Park	69	113	115	127	124	139	15	12,1	2.564	3.167	3.108	3.287	3.004	3.333	329	11,0
Totaal		381	498	531	588	654	711	57	8,7	22.268	25.609	27.479	28.832	29.117	28.589	-528	-1,8

Tabel 2.5.5 Ontwikkeling aantal vestigingen en banen naar kennisgebied

Code	Kennisgebied	Vestigingen						Ontw. '20 - '21		Banen						Ontw. '20 - '21	
		2012	2017	2018	2019	2020	2021	abs.	%	2012	2017	2018	2019	2020	2021	abs.	%
56	Healthy ageing campus (UMCG e.o.)	38	38	37	33	34	32	-2	-5,9	11.942	12.899	12.965	12.927	12.973	13.865	892	6,9
57	Zernike	151	113	102	99	111	113	2	1,8	6.136	6.829	7.033	7.189	6.913	7.656	743	10,7
Totaal		189	151	139	132	145	145	0	0,0	18.078	19.728	19.998	20.116	19.886	21.521	1.635	8,2

2.6 Vacatures en toekomstverwachting

In het werkgelegenheidsonderzoek hebben we de vestigingen gevraagd naar het aantal openstaande vacatures per 1 april 2021. De respons op deze vraag is dit jaar 16 procent. Dit is iets hoger dan het afgelopen jaar. Aan de hand van de respons is de vacaturegraad (aantal openstaande vacatures per 1.000 banen) berekend.

Bij de respondenten, exclusief de uitzendbranche, is de vacaturegraad het afgelopen jaar gestegen van 20 naar 34. Binnen de secties 'F Bouwnijverheid', 'J Informatie en communicatie', 'M Advisering en onderzoek' en de 'S Overige dienstverlening' ligt de vacaturegraad rond de 53. In de Horeca ligt de vacaturegraad op 92.

De vraag naar uit te lenen personeel binnen de uitzendbranche is, na een daling in 2020, weer op het niveau van voor de coronacrisis.

Tabel 2.6.1 Vacaturegraad van de afgelopen vijf jaar

	2017	2018	2019	2020	2021	Aantal vacatures 2021
Inclusief uitzendbranche	28	37	30	21	38	2.895
Exclusief uitzendbranche	24	32	25	20	34	2.552

Op de vraag naar de toekomstverwachting van het personeel is de respons 29,6 procent, dit is drie procentpunt hoger dan voorgaand jaar. In 2021 is de verwachting positiever dan het jaar ervoor. Meer bedrijven verwachten een toename en minder bedrijven een afname van het personeel.

Binnen de Horeca is men het positiefst over de verwachting voor komend jaar, 44 procent van de respondenten verwacht een toename van het personeel.

Tabel 2.6.2. Toekomstverwachting personeel voor het eerstvolgende jaar

	2017	2018	2019	2020	2021
Afname (%)	2,2	2,1	2,1	3,8	2,4
Toename (%)	15,3	14,9	12,0	9,3	17,5

3 Bedrijvendynamiek

3.1 Oprichtingen en opheffingen

Ondanks de coronacrisis zijn er meer vestigingen gestart dan in de voorgaande perioden. Van de starters is 90 procent een eenmansbedrijf. Dit is een stijging ten opzichte van de voorgaande periode. De meeste starters beginnen in sectoren die minder gevoelig zijn voor de coronacrisis en/ of de maatregelen.

Bedrijven die zich van buiten de gemeente hebben gevestigd zijn voornamelijk de kleinere bedrijven. De verdeling van sectoren van deze vestigingen is vergelijkbaar met die van de starters.

Het aantal faillissementen neemt af van 35 naar 16. Deze trend zien we ook landelijk (CBS Statline, faillissementen, kerncijfers, gewijzigd op 11 februari 2022).

Bij bedrijven die naar buiten de gemeente verhuizen gaat het om kleine bedrijven (minder dan tien werkzame personen). Het overgrote deel blijft in de drie noordelijke provincies.

In de binnenstad zijn 850 vestigingen begonnen, waarvan 97 procent binnen het klein bedrijf. Er zijn 701 eenmansbedrijven begonnen, waarvan 143 als webwinkel.

Er zijn in de binnenstad 425 vestigingen gestart, waarvan 392 eenmansbedrijven. Ten opzichte van de voorgaande periode is er een duidelijke toename in de secties G, H en J. Bij 245 van de 274 vestigingen die van buiten de gemeente gekomen zijn, gaat het om een eenmansbedrijf. Deze zitten voornamelijk in de secties G en M.

In de periode 1 april 2021 tot 1 januari 2022 zijn er per saldo 1.161 vestigingen bijgekomen. Dit is een voorlopig cijfer. Het verloop van oprichtingen en opheffingen is vergelijkbaar met dezelfde periode in voorgaande jaren.

In [bijlage II](#) vindt u een overzicht van de bedrijvendynamiek naar werklocatie.

Tabel 3.1 Oprichting en opheffing van vestigingen naar reden

	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Oprichting					
Starter	1.468	1.526	1.915	2.135	2.524
Oprichting algemeen	413	485	444	525	549
Vestiging van buiten de gemeente	1.153	1.026	1.107	1.152	1.309
Gemeentelijke grenscorrectie 2017	84				
Gemeentelijke herindeling 2019			2.471		
Overig	143	117	134	120	120
Totaal oprichting	3.261	3.154	6.071	3.932	4.502
Opheffing					
Faillissement	33	34	28	35	16
Beëindiging activiteiten	1.199	1.110	1.200	1.469	1.560
Vertrek naar buiten de gemeente	947	836	1.031	1.033	1.163
Overig	366	404	549	337	321
Totaal opheffing	2.545	2.384	2.808	2.874	3.060
Saldo	716	770	3.263	1.058	1.442

3.2 Binnengemeentelijke verhuizingen

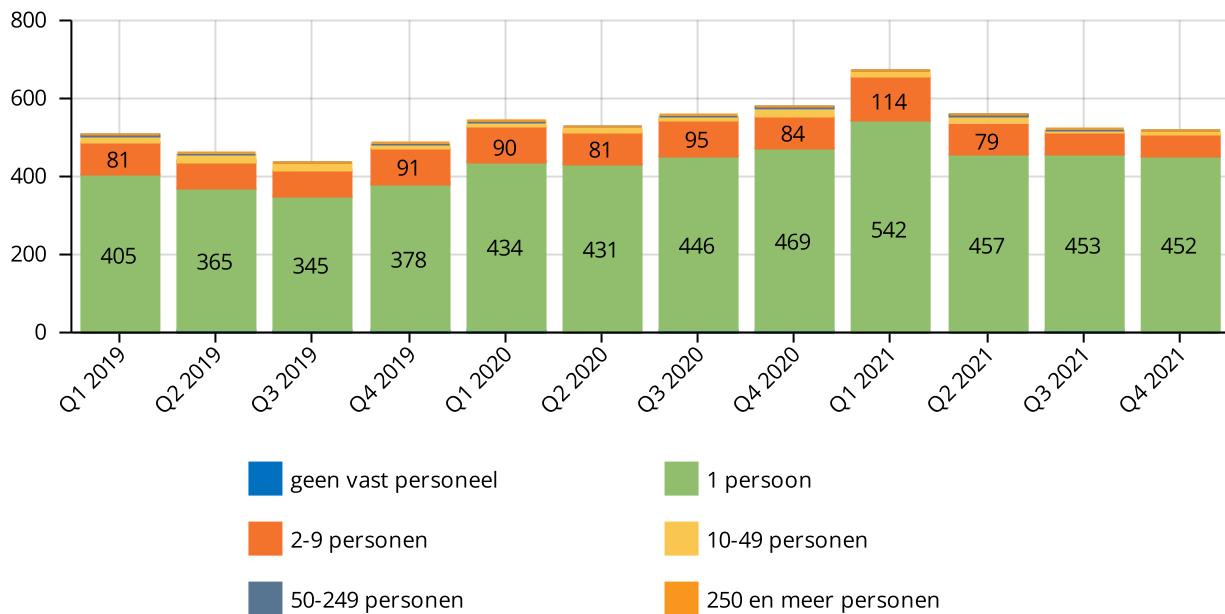
In [bijlage II](#) vindt u een overzicht van de bedrijvendynamiek naar werklocatie.

Het zijn voornamelijk bedrijven tot tien medewerkers die verhuizen binnen de gemeente, 96 procent van het totaal aantal verhuisbewegingen betreft deze bedrijven. Van deze bedrijven verhuist 70 procent van een woonadres naar een woonadres.

Bij twee derde van alle verhuizingen binnen de gemeente Groningen gaat het om verhuizingen binnen de binnenstad, binnen de woonplaats Groningen en om verhuizingen tussen de binnenstad en de woonplaats Groningen.

Bij verhuizingen naar het gemengde gebied 'Reitdiep' gaat het hoofdzakelijk om eenmansbedrijven die zich vestigen op een woonadres.

Grafiek 3.2.1. Totaal aantal binnengemeentelijke verhuizingen naar grootteklasse

4 Coronaperiode

4.1 Dynamiek coronaperiode

De cijfers in de twee grafieken zijn exclusief de herindeling per 1 januari 2019. De aantallen vanaf het tweede kwartaal 2021 zijn voorlopig.

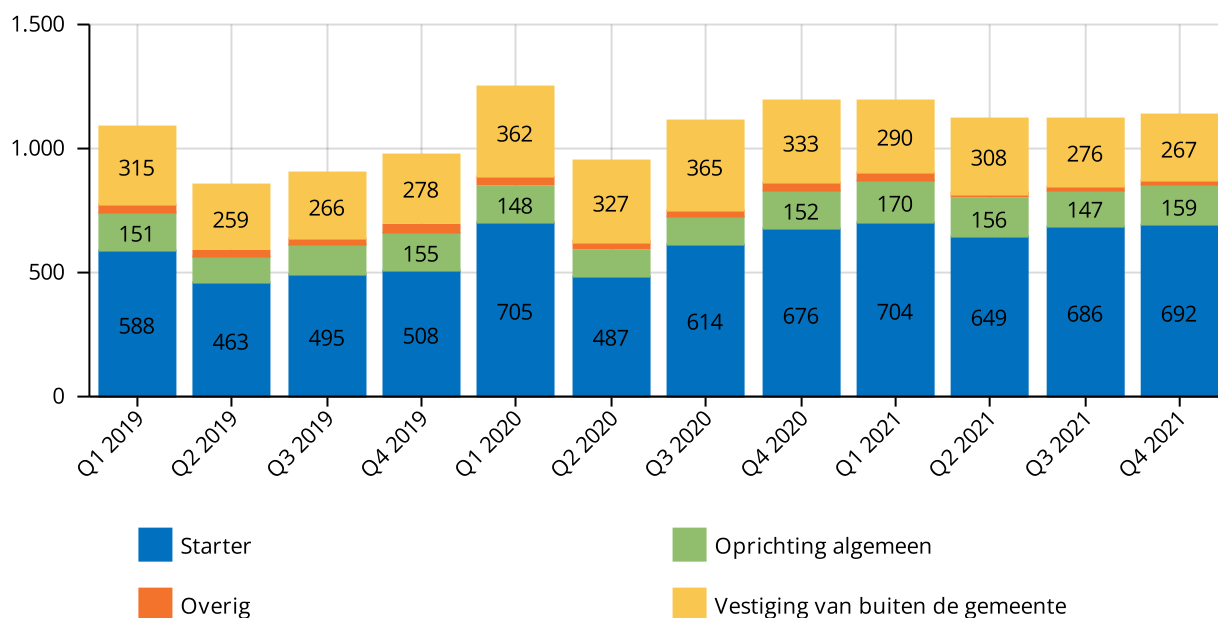
Het aantal oprichtingen in de gemeente Groningen ligt iets hoger in vergelijking met het jaar voor de coronacrisis.

Het verloop per kwartaal van het aantal opheffingen is vergelijkbaar met het jaar voor de coronacrisis. In vergelijking met het jaar voor de coronacrisis zijn er iets meer opheffingen.

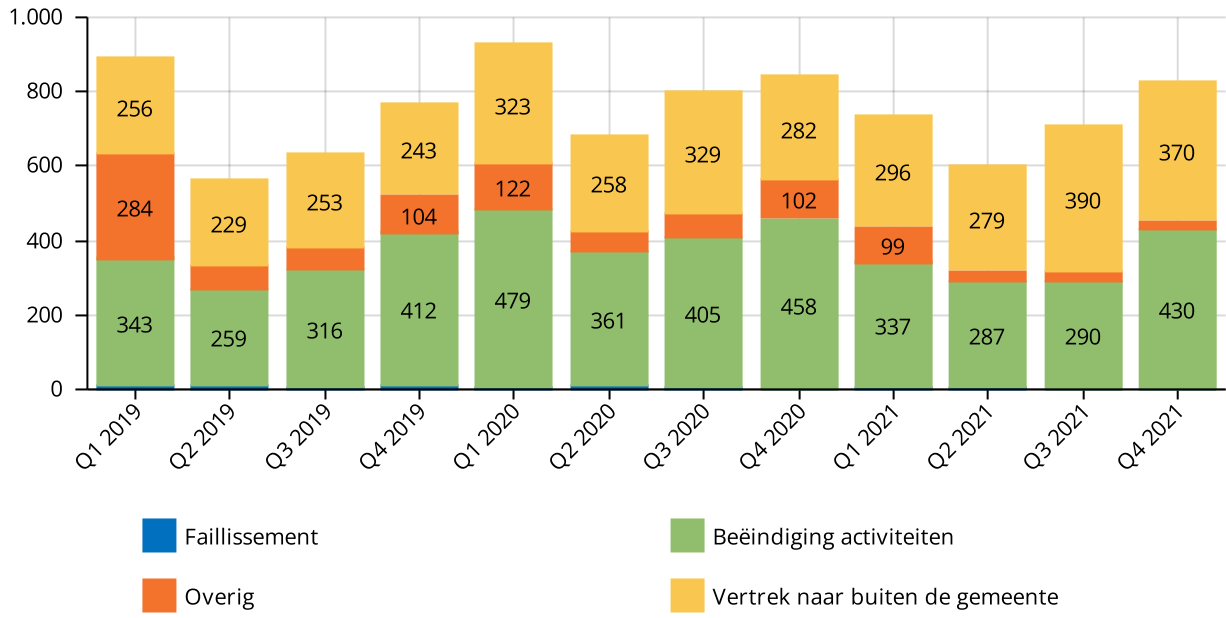
Het saldo van oprichtingen en opheffingen is positief, zelfs gedurende de coronacrisis. De gemeente Groningen volgt hiermee de landelijke trend van oprichtingen en opheffingen. Dit betreft ook het aantal faillissementen.

Een mogelijke verklaring voor deze ontwikkeling ligt in de landelijke inkomensondersteunende maatregelen.

Grafiek 4.1.1 Oprichtingen per kwartaal naar reden

Grafiek 4.1.2 Opheffingen per kwartaal naar reden

4.2 Effect corona op werkgelegenheid

Dit jaar is er in het Vestigingenonderzoek gevraagd naar het effect van de coronacrisis op het personeelsbestand en het aantal gewerkte uren.

4.2.1 Eenmansbedrijven

De bedrijven waar één persoon werkzaam is hebben we gevraagd naar het effect van de crisis op het aantal gewerkte uren. In totaal hebben 3.220 eenmansbedrijven deze vraag beantwoord.

Vestigingen in Onderwijs en Niet-commerciële dienstverlening geven vaker aan minder uren per week te werken in vergelijking met het totaal aantal eenmanszaken.

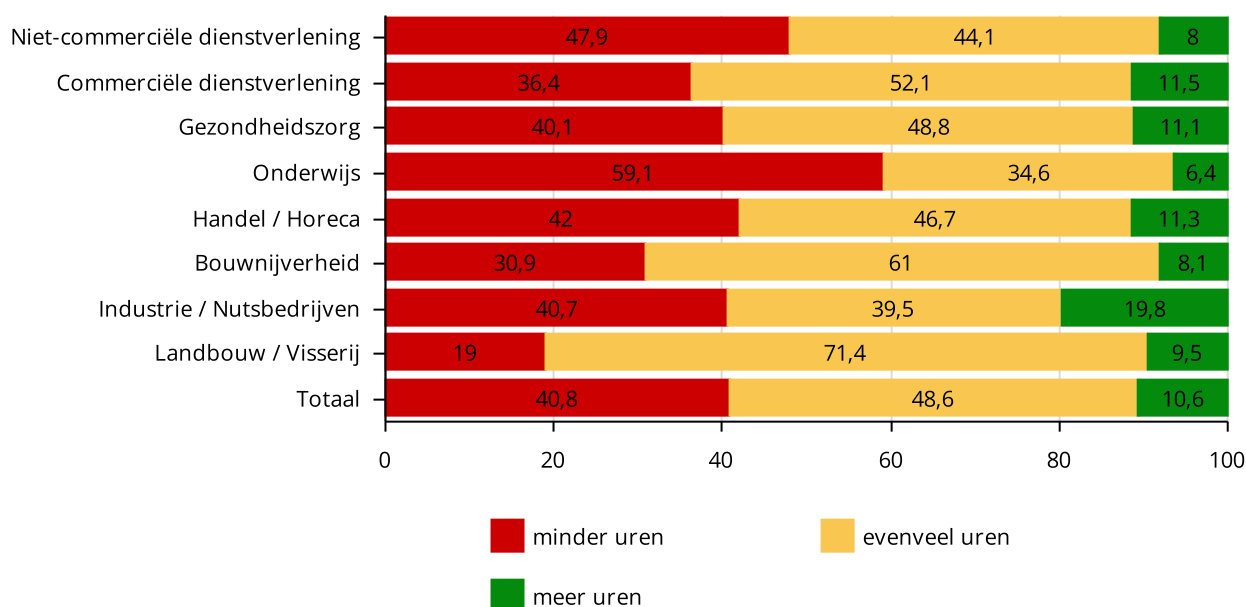
In de branche Industrie / Nutsbedrijven geeft 20 procent van de eenmanszaken aan meer uren te zijn gaan werken. In de overige branches is dit 10 procent.

Een deel van de eenmanszaken die meer uren zijn gaan werken, geeft aan dat dit niet meer inkomsten oplevert. Enkele redenen die worden opgegeven zijn: "Meer uren kwijt voor dezelfde klanten" en "Tijd besteed met het aanleren van nieuwe vaardigheden."

Eenmanszaken die evenveel uren zijn blijven werken geven aan dat er minder omzet is of dat er meer uren in de bedrijfsstrategie zijn gaan zitten. Op een deel van de eenmanszaken heeft corona helemaal geen effect gehad.

Eenmanszaken die minder zijn gaan werken, geven aan dat dat komt door de getroffen corona-maatregelen.

Grafiek 4.2.1 Verandering aantal gewerkte uren eenmansbedrijf naar branche

4.2.2 Bedrijven met meer dan één werknemer

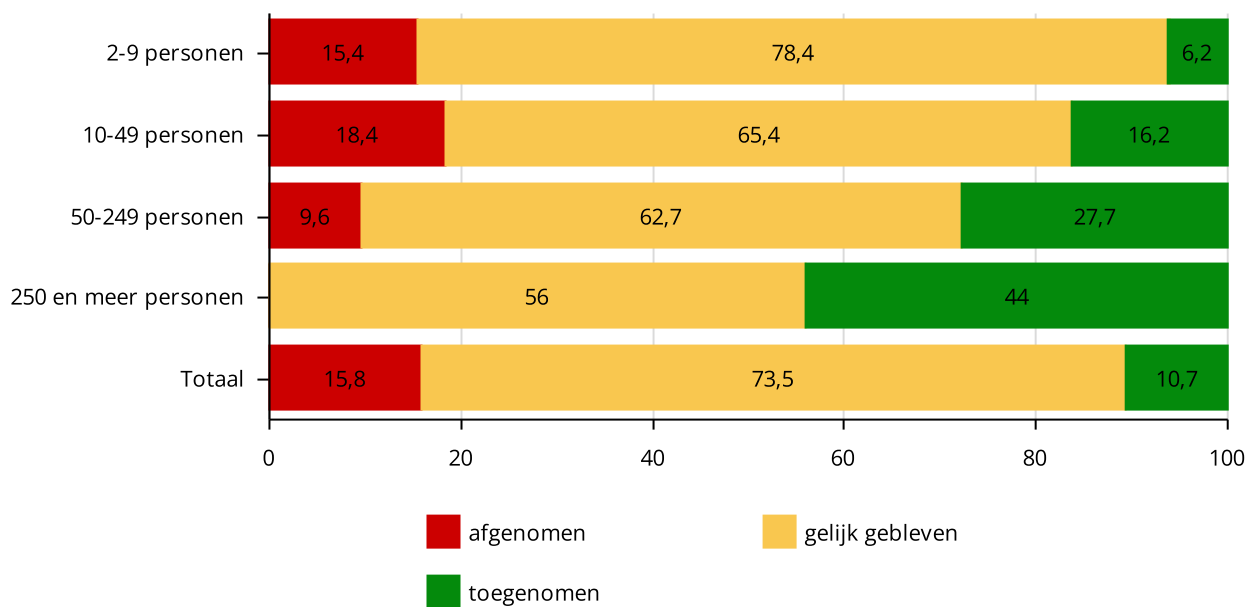
Bij bedrijven met meer dan één werknemer hebben we gevraagd naar het effect van de coronacrisis op de omvang van het personeelsbestand en de invloed op het aantal en soort contracten. Van de vestigingen die aan dit criterium voldoen heeft 41 procent deze vragen beantwoord.

Van de bedrijven met 250 of meer medewerkers geeft 44 procent aan dat het personeelsbestand is toegenomen. Bij de opmerkingen is aangegeven dat dit een tijdelijke toename van contracten en ingeleend personeel is. Na de crisis zullen deze banen mogelijk weer verdwijnen.

Van de respondenten in de grootteklasse 50-249 personen geeft 28 procent aan dat het personeelsbestand is toegenomen. Het gaat hierbij zowel om contracten voor onbepaalde als bepaalde tijd. Dit zien we ook terug in de werkgelegenheidscijfers voor deze klasse.

Naarmate de vestigingen meer personeel hebben, wordt er vaker aangegeven dat er een toename van het personeelsbestand heeft plaatsgevonden. Binnen deze groep zien we een grotere toename van contracten voor bepaalde tijd dan contracten voor onbepaalde tijd.

Grafiek 4.2.2 Effect corona op het personeelsbestand naar grootteklasse

5 Bijlagen

Bijlage I Vestigingen en banen per sectie in 2020 en 2021

Sectie	Afdeling	Omschrijving	Vestigingen		Ontw. '20 - '21		Banen		Ontw. '20 - '21	
			2020	2021	abs.	%	2020	2021	abs.	%
A Landbouw, bosbouw en visserij	01	Landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht	184	191	7	3,8	359	363	4	1,1
	02	Bosbouw; exploitatie van bossen en dienstverlening voor de bosbouw	4	3	-1	-25,0	x	x	x	x
	03	Visserij en kweken van vis en schaaldieren	1	1	0	0,0	x	x	x	x
Totaal sectie A			189	195	6	3,2	364	367	3	0,8
B Winning van delfstoffen	06	Winning van aardolie en aardgas	1	.	-1	-100,0	x	.	x	x
	08	Winning van delfstoffen (geen olie en gas)
	09	Dienstverlening voor de winning van delfstoffen	2	3	1	50,0	x	x	x	x
Totaal sectie B			3	3	0	0,0	x	x	x	x
C Industrie	10	Vervaardiging van voedingsmiddelen	49	54	5	10,2	680	676	-4	-0,6
	11	Vervaardiging van dranken	17	17	0	0,0	105	95	-10	-9,5
	12	Vervaardiging van tabaksproducten	1	1	0	0,0	x	x	x	x
	13	Vervaardiging van textiel	31	32	1	3,2	112	133	21	18,8
	14	Vervaardiging van kleding	21	27	6	28,6	26	39	13	50,0
	15	Vervaardiging van leer, lederwaren en schoenen	6	6	0	0,0	6	6	0	0,0
	16	Primaire houtbewerking en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels)	23	24	1	4,3	58	56	-2	-3,4
	17	Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren	4	4	0	0,0	x	x	x	x
	18	Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	48	44	-4	-8,3	297	293	-4	-1,3
	19	Vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking
	20	Vervaardiging van chemische producten	8	10	2	25,0	74	120	46	62,2
	21	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	7	6	-1	-14,3	304	362	58	19,1
22	Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	13	11	-2	-15,4	222	216	-6	-2,7	

Sectie	Afdeling	Omschrijving	Vestigingen		Ontw. '20 - '21		Banen		Ontw. '20 - '21	
			2020	2021	abs.	%	2020	2021	abs.	%
	23	Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten	23	23	0	0,0	134	104	-30	-22,4
	24	Vervaardiging van metalen in primaire vorm	2	3	1	50,0	x	x	x	x
	25	Vervaardiging van producten van metaal (geen machines en apparaten)	71	75	4	5,6	594	597	3	0,5
	26	Vervaardiging van computers en van elektronische en optische apparatuur	13	15	2	15,4	169	169	0	0,0
	27	Vervaardiging van elektrische apparatuur	5	4	-1	-20,0	34	x	x	x
	28	Vervaardiging van overige machines en apparaten	16	13	-3	-18,8	748	704	-44	-5,9
	29	Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers	9	8	-1	-11,1	37	32	-5	-13,5
	30	Vervaardiging van overige transportmiddelen	7	6	-1	-14,3	12	12	0	0,0
	31	Vervaardiging van meubels	117	115	-2	-1,7	175	168	-7	-4,0
	32	Vervaardiging van overige goederen	78	82	4	5,1	1.304	1.141	-163	-12,5
	33	Reparatie en installatie van machines en apparaten	45	56	11	24,4	204	217	13	6,4
	Totaal sectie C		614	636	22	3,6	5.677	5.528	-149	-2,6
D Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht	35	Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht	10	12	2	20,0	1.403	1.496	93	6,6
	Totaal sectie D		10	12	2	20,0	1.403	1.496	93	6,6
E Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	36	Winning en distributie van water	2	2	0	0,0	x	x	x	x
	37	Afvalwaterinzameling en -behandeling	1	1	0	0,0	x	x	x	x
	38	Afvalinzameling en -behandeling; voorbereiding tot recycling	14	14	0	0,0	543	653	110	20,3
	39	Sanering en overig afvalbeheer	1	1	0	0,0	x	x	x	x
	Totaal sectie E		18	18	0	0,0	838	934	96	11,5
F Bouwnijverheid	41	Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw en projectontwikkeling	542	605	63	11,6	1.632	1.617	-15	-0,9
	42	Grond-, water- en wegenbouw (geen grondverzet)	48	52	4	8,3	339	422	83	24,5

Sectie	Afdeling	Omschrijving	Vestigingen		Ontw.	'20 -	Banen	Ontw.		'20 -
			2020	2021	abs.	'21	2020	2021	abs.	'21
	43	Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	593	644	51	8,6	3.182	3.123	-59	-1,9
Totaal sectie F			1.183	1.301	118	10,0	5.153	5.162	9	0,2
G Groot- en detailhandel; reparatie van auto's	45	Handel in en reparatie van auto's, motorfietsen en aanhangers	289	299	10	3,5	1.686	1.669	-17	-1,0
	46	Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)	625	646	21	3,4	3.762	3.815	53	1,4
	47	Detailhandel (niet in auto's)	2.153	2.491	338	15,7	14.518	15.084	566	3,9
Totaal sectie G			3.067	3.436	369	12,0	19.966	20.568	602	3,0
H Vervoer en opslag	49	Vervoer over land	199	218	19	9,5	2.045	2.295	250	12,2
	50	Vervoer over water	50	43	-7	-14,0	206	168	-38	-18,4
	51	Luchtvaart	1	1	0	0,0	x	x	x	x
	52	Opslag en dienstverlening voor vervoer	108	106	-2	-1,9	469	472	3	0,6
	53	Post en koeriers	58	82	24	41,4	389	496	107	27,5
Totaal sectie H			416	450	34	8,2	x	x	x	x
I Logies-, maaltijd- en drankverstreking	55	Logiesverstreking	75	75	0	0,0	684	624	-60	-8,8
	56	Restaurants, cafetaria's e.d.	968	990	22	2,3	8.225	7.753	-472	-5,7
Totaal sectie I			1.043	1.065	22	2,1	8.909	8.377	-532	-6,0
J Informatie en communicatie	58	Uitgeverijen	72	69	-3	-4,2	744	676	-68	-9,1
	59	Productie en distributie van films en televisieprogramma's; maken en uitgeven van geluidsopnamen	301	339	38	12,6	473	482	9	1,9
	60	Verzorgen en uitzenden van radio- en televisieprogramma's	3	3	0	0,0	x	x	x	x
	61	Telecommunicatie	19	18	-1	-5,3	1.814	1.955	141	7,8
	62	Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie	1.316	1.359	43	3,3	6.008	5.950	-58	-1,0
	63	Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	166	170	4	2,4	548	526	-22	-4,0
Totaal sectie J			1.877	1.958	81	4,3	x	x	x	x
K Financiële instellingen	64	Financiële instellingen (geen verzekeringen en pensioenfondsen)	22	22	0	0,0	558	630	72	12,9

Sectie	Afdeling	Omschrijving	Vestigingen		Ontw. '20 - '21		Banen		Ontw. '20 - '21	
			2020	2021	abs.	%	2020	2021	abs.	%
	65	Verzekeringen en pensioenfondsen (geen verplichte sociale verzekeringen)	5	5	0	0,0	980	1.010	30	3,1
	66	Overige financiële dienstverlening	127	124	-3	-2,4	436	446	10	2,3
	Totaal sectie K		154	151	-3	-1,9	1.974	2.086	112	5,7
L Verhuur van en handel in onroerend goed	68	Verhuur van en handel in onroerend goed	271	292	21	7,7	1.362	1.409	47	3,5
	Totaal sectie L		271	292	21	7,7	1.362	1.409	47	3,5
M Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening	69	Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening	579	585	6	1,0	2.764	2.770	6	0,2
	70	Holdings (geen financiële), concerndiensten binnen eigen concern en managementadvisering	1.544	1.646	102	6,6	2.860	3.053	193	6,7
	71	Architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies; keuring en controle	572	590	18	3,1	2.488	2.719	231	9,3
	72	Speur- en ontwikkelingswerk	140	154	14	10,0	1.641	1.862	221	13,5
	73	Reclame en marktonderzoek	660	624	-36	-5,5	1.720	1.729	9	0,5
	74	Industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling en overige consultancy	1.353	1.435	82	6,1	1.804	1.882	78	4,3
	75	Veterinaire dienstverlening	28	25	-3	-10,7	126	133	7	5,6
	Totaal sectie M		4.876	5.059	183	3,8	13.403	14.148	745	5,6
N Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening	77	Verhuur en lease van auto's, consumentenartikelen, machines en overige roerende goederen	116	124	8	6,9	444	485	41	9,2
	78	Arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer	275	282	7	2,5	2.255	2.248	-7	-0,3
	79	Reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie en reserveringsbureaus	85	87	2	2,4	336	233	-103	-30,7
	80	Beveiliging en opsporing	31	39	8	25,8	471	377	-94	-20,0
	81	Facility management, reiniging en landschapsverzorging	225	260	35	15,6	3.312	3.466	154	4,6
	82	Overige zakelijke dienstverlening	343	378	35	10,2	4.217	4.711	494	11,7
	Totaal sectie N		1.075	1.170	95	8,8	11.035	11.520	485	4,4
O Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	841	Openbaar bestuur	36	35	-1	-2,8	7.691	7.939	248	3,2

Sectie	Afdeling	Omschrijving	Vestigingen		Ontw. '20 - '21		Banen		Ontw. '20 - '21	
			2020	2021	abs.	%	2020	2021	abs.	%
	842	Overheidsdiensten	22	22	0	0,0	3.041	3.140	99	3,3
	843	Verplichte sociale verzekeringen	4	4	0	0,0	x	x	x	x
	Totaal sectie O		62	61	-1	-1,6	x	x	x	x
P Onderwijs	852	Primair en speciaal onderwijs	88	89	1	1,1	2.616	2.661	45	1,7
	853	Voortgezet onderwijs	62	58	-4	-6,5	4.258	4.410	152	3,6
	854	Tertiair onderwijs	61	61	0	0,0	8.516	9.092	576	6,8
	855	Overig onderwijs	1.495	1.660	165	11,0	2.138	2.220	82	3,8
	856	Dienstverlening voor het onderwijs	27	36	9	33,3	38	46	8	21,1
	Totaal sectie P		1.733	1.904	171	9,9	17.566	18.429	863	4,9
Q Gezondheids- en welzijnszorg	861	Ziekenhuizen en geestelijke gezondheids- en verslavingszorg met overnachting	20	20	0	0,0	17.097	17.722	625	3,7
	862	Medische en tandheelkundige praktijken	359	393	34	9,5	2.505	2.780	275	11,0
	869	Paramedische praktijken en overige gezondheidszorg zonder overnachting	1.190	1.254	64	5,4	4.814	5.274	460	9,6
	871	Verpleeghuizen	9	7	-2	-22,2	3.041	3.198	157	5,2
	872	Huizen en dagverblijven voor verstandelijk gehandicapten	34	43	9	26,5	835	942	107	12,8
	873	Huizen en dagverblijven voor niet-verstandelijk gehandicapten en verzorgingshuizen	20	26	6	30,0	1.374	1.744	370	26,9
	879	Jeugdzorg en maatschappelijke opvang met overnachting	24	30	6	25,0	385	346	-39	-10,1
	881	Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting gericht op ouderen en gehandicapten	203	202	-1	-0,5	2.253	2.218	-35	-1,6
	889	Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting niet specifiek gericht op ouderen en gehandicapten	525	530	5	1,0	3.767	3.670	-97	-2,6
	Totaal sectie Q		2.384	2.505	121	5,1	36.071	37.894	1.823	5,1
R Cultuur, sport en recreatie	90	Kunst	1.924	2.053	129	6,7	2.397	2.479	82	3,4
	91	Culturele uitleencentra, openbare archieven, musea, dieren- en plantentuinen, natuurbehoud	52	54	2	3,8	593	609	16	2,7
	92	Loterijen en kansspelen	8	8	0	0,0	231	222	-9	-3,9
	93	Sport en recreatie	253	265	12	4,7	1.602	1.535	-67	-4,2

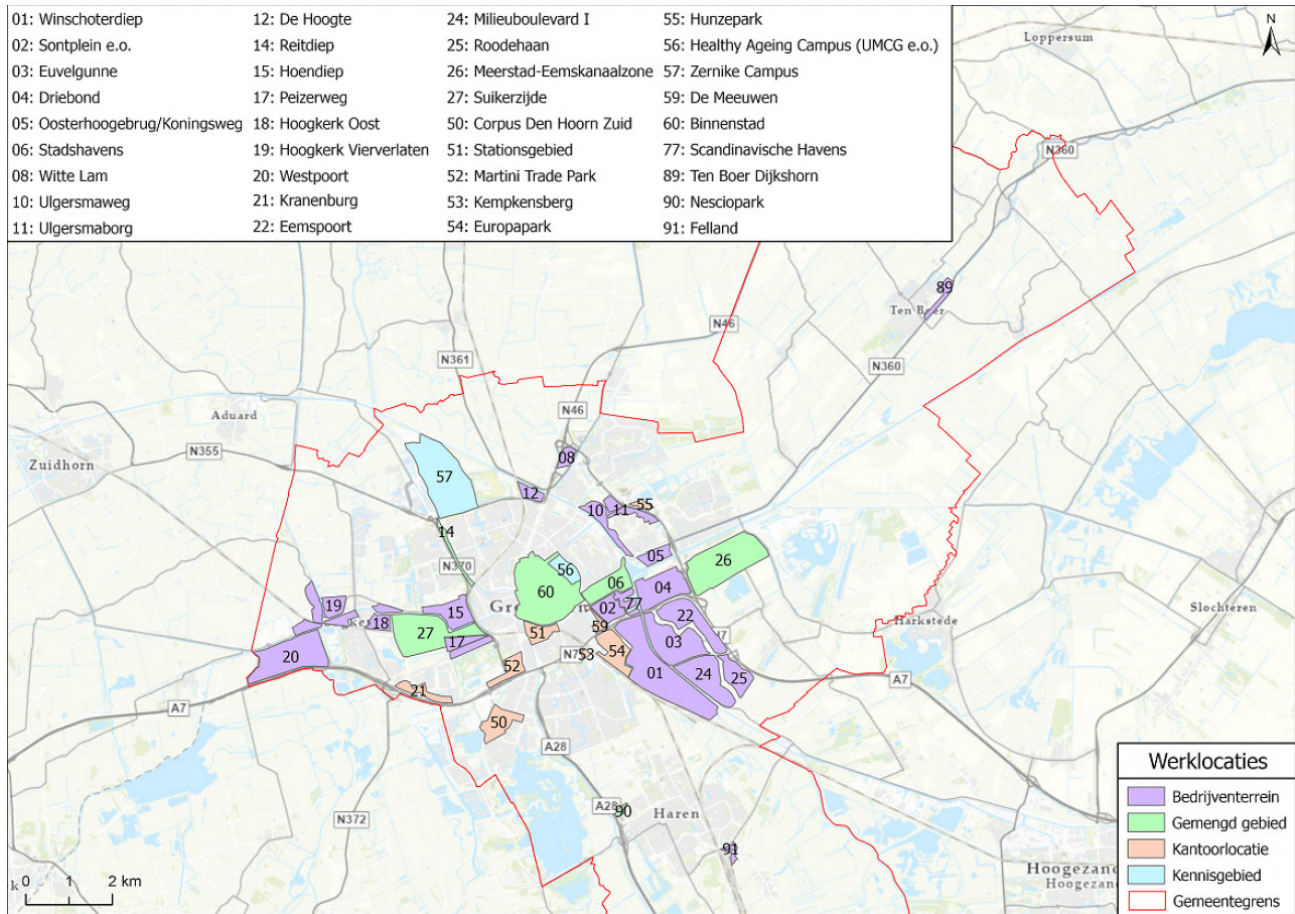
Sectie	Afdeling	Omschrijving	Vestigingen		Ontw. '20 - '21		Banen		Ontw. '20 - '21	
			2020	2021	abs.	%	2020	2021	abs.	%
Totaal sectie R			2.237	2.380	143	6,4	4.823	4.845	22	0,5
S Overige dienstverlening	94	Levensbeschouwelijke en politieke organisaties, belangen- en ideële organisaties, hobbyclubs	82	84	2	2,4	904	1.236	332	36,7
	95	Reparatie van computers en consumentenartikelen	134	147	13	9,7	182	195	13	7,1
	96	Wellness en overige dienstverlening; uitvaartbranche	997	1.042	45	4,5	1.685	1.630	-55	-3,3
Totaal sectie S			1.213	1.273	60	4,9	2.771	3.061	290	10,5
T Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishouden voor eigen gebruik	96	Wellness en overige dienstverlening; uitvaartbranche
	97	Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel
Totaal sectie T		
U Extraterritoriale organisatie en lichamen	98	Niet-gespecificeerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik
Totaal sectie U		
Totaal			22.425	23.869	1.444	6,4	156.500	161.690	5.190	3,3

Bijlage II Ontwikkeling aantal vestigingen naar werklocatie en gebied

Werklocatiesoort	Code	Naam	01-04-2020				Binnengemeentelijke verhuizingen (BV)				
			Begonnen	Opgeheven	Saldo	Naar Terrein	Van terrein	Binnen terrein	Saldo BV	01-04-2021	
Bedrijventerrein	89	Bedrijventerrein Ten Boer	34	0	1	-1	1	0	0	1	34
	12	De Hoogte	40	1	4	-3	3	0	1	3	40
	04	Driebond	187	19	12	7	32	8	3	24	218
	22	Eemspoort	408	38	31	7	40	25	11	15	430
	03	Euvelgunne	164	20	15	5	9	7	2	2	171
	91	Felland	43	0	1	-1	5	1	0	4	46
	15	Hoendiep	215	24	18	6	26	16	3	10	231
	18	Hoogkerk Oost	16	0	1	-1	1	0	0	1	16
	19	Hoogkerk Vierverlaten	23	2	2	0	0	0	0	0	23
	24	Milieuboulevard I	4	0	1	-1	0	0	0	0	3
	05	Oosterhoogebrug	62	3	6	-3	6	4	0	2	61
	17	Peizerweg	104	16	10	6	9	9	0	0	110
	25	Roodehaan	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	77	Scandinavische havens	41	4	2	2	1	2	0	-1	42
	02	Sontplein e.o.	85	11	9	2	14	19	0	-5	82
	11	Ulgersmaborg	126	13	9	4	12	14	2	-2	128
	10	Ulgersmaweg	76	4	4	0	5	2	0	3	79
	20	Westpoort	15	2	0	2	0	0	0	0	17
	01	Winschoterdiep	235	27	18	9	18	13	3	5	249
	08	Witte Lam	92	3	9	-6	9	6	0	3	89
	Totaal		1.970	187	153	34	191	126	25	65	2.069
Bedrijventerrein											
Kantoorlocatie	50	Corpus Den Hoorn Zuid	219	26	23	3	25	15	4	10	232
	59	De Meeuwen	18	4	2	2	0	0	0	0	20
	54	Europapark	212	39	19	20	15	15	3	0	232
	55	Hunzepark	13	0	1	-1	0	0	0	0	12
	53	Kempkensberg	8	0	1	-1	0	0	0	0	7
	21	Kranenburg	60	7	4	3	9	3	0	6	69
	52	Martini Trade Park	124	10	10	0	21	6	2	15	139
	Totaal		654	86	60	26	70	39	9	31	711
Kantoorlocatie											
Kennisgebied	56	Healty aging campus (UMCG e.o.)	34	0	2	-2	0	0	0	0	32
	57	Zernike	111	5	4	1	4	3	1	1	113
	Totaal		145	5	6	-1	4	3	1	1	145
Kennisgebied											
Gemengd gebied	60	Binnenstad	3.925	850	536	314	235	300	170	-65	4.174

Werklocatiesoort Code Naam		Binnengemeentelijke verhuizingen (BV)									
		01-04-2020				Naar Terrein		Van terrein	Binnen terrein	Saldo BV	01-04-2021
		Begonnen	Opgeheven	Saldo							
90	Nesciopark	0	0	0	0	1	0	0	1	1	
14	Reitdiep	69	50	17	33	28	13	4	15	117	
Totaal Gemengd gebied		3.994	900	553	347	264	313	174	-49	4.292	
Ontwikkelzone	26 Eemskanaalzone 4	4	0	0	0	0	0	0	0	4	
	06 Stadshavens	164	46	24	22	16	24	4	-8	178	
	51 Stationsgebied	67	5	7	-2	3	4	0	-1	64	
	27 Suikerzijde	25	17	2	15	12	5	6	7	47	
Totaal Ontwikkelzone		260	68	33	35	31	33	10	-2	293	
Overige gebieden	Garmerwolde	65	8	5	3	4	2	0	2	70	
	Glimmen	149	23	25	-2	4	4	1	0	147	
	Groningen	12.851	2.884	1.976	908	383	481	973	-98	13.661	
	Haren Gn	1.537	207	162	45	70	51	58	19	1.601	
	Harkstede GN	32	2	1	1	0	0	0	0	33	
	Lageland GN	24	1	2	-1	0	2	0	-2	21	
	Lellens	12	1	2	-1	0	0	0	0	11	
	Meerstad	91	46	12	34	31	5	0	26	151	
	Noordlaren	79	5	9	-4	3	3	1	0	75	
	Onnen	64	14	4	10	3	0	1	3	77	
	Sint Annen	35	5	5	0	1	3	1	-2	33	
	Ten Boer	246	32	23	9	19	11	8	8	263	
	Ten Post	86	13	8	5	3	4	1	-1	90	
	Thesinge	75	9	8	1	4	3	2	1	77	
	Winneweer	22	1	5	-4	0	0	0	0	18	
	Woltersum	34	3	4	-1	1	3	0	-2	31	
Totaal Overige gebieden		15.402	3.254	2.251	1.003	526	572	1.046	-46	16.359	
Totaal		22.425	4.500	3.056	1.444	1.086	1.086	1.265	0	23.869	

Bijlage III Grafisch overzicht van de werklocaties

Bijlage IV Overzicht indeling speerpuntsectoren

Creatieve industrie

Bron: CBS/ Monitor topsectoren 2015

SBI-code	Omschrijving
J 5811	Uitgeverijen van boeken en databanken
J 5812	Databanken
J 5813	Uitgeverijen van kranten
J 5814	Uitgeverijen van tijdschriften
J 5819	Overige uitgeverijen (niet van software)
J 59111	Productie van films (geen televisiefilms)
J 59112	Productie van televisieprogramma's
J 5912	Facilitaire activiteiten voor film- en televisieproductie
J 5913	Distributie van films en televisieproducties
J 5914	Bioscopen
M 7021	Public relationsbureaus
M 71111	Architecten (geen interieurarchitecten)
M 71112	Interieurarchitecten
M 7311	Reclamebureaus
M 74101	Communicatie- en grafisch ontwerp
M 74102	Industrieel en productontwerp
M 74103	Interieur- en ruimtelijk ontwerp
M 74201	Fotografie
R 90011	Beoefening van podiumkunst
R 90012	Producenten van podiumkunst
R 9002	Dienstverlening voor uitvoerende kunst
R 9003	Schrijven en overige scheppende kunst
R 91019	Overige culturele uitleencentra en openbare archieven
R 91021	Musea
R 9103	Monumentenzorg

SBI-code	Omschrijving
B 0620	Winning van aardgas
B 0910	Dienstverlening voor de winning van aardolie en aardgas
C 2720	Vervaardiging van batterijen en accumulatoren
D 35111	Productie van elektriciteit door thermische, kern- en warmtekrachtcentrales
D 35112	Productie van elektriciteit door windenergie
D 35113	Productie van elektriciteit door zonnecellen, warmtepompen en waterkracht
D 3512	Beheer en exploitatie van transportnetten voor elektriciteit, aardgas en warm water
D 3513	Distributie van elektriciteit en gasvormige brandstoffen via leidingen
D 3514	Handel in elektriciteit en in gas via leidingen
D 3520	Productie van aardgas
D 3530	Productie en distributie van stoom en gekoelde lucht
M 72113	Biotechnologisch speur- en ontwikkelingswerk voor overige toepassingen
M 72192	Technisch speur- en ontwikkelingswerk
M 72199	Overig natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk (niet biotechnologisch)

SBI-code	Omschrijving
J 5821	Uitgeverijen van computerspellen
J 5829	Overige uitgeverijen van software
C 2611	Vervaardiging van elektronische componenten
C 2612	Vervaardiging van elektronische printplaten
C 2620	Vervaardiging van computers en randapparatuur
C 2630	Vervaardiging van communicatieapparatuur
C 2640	Vervaardiging van consumentenelektronica
C 2680	Vervaardiging van informatiedragers
G 4651	Groothandel in computers, randapparatuur en software
G 4652	Groothandel in elektronische en telecommunicatieapparatuur en bijbehorende onderdelen
J 6110	Draadgebonden telecommunicatie
J 6120	Draadloze telecommunicatie
J 6130	Telecommunicatie via satelliet
J 6190	Overige telecommunicatie
J 6201	Ontwikkelen, produceren en uitgeven van software
J 6202	Advisering op het gebied van informatietechnologie
J 6203	Beheer van computerfaciliteiten
J 6209	Overige dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie
J 6311	Gegevensverwerking, webhosting en aanverwante activiteiten
J 6312	Webportals
S 9511	Reparatie van computers en randapparatuur
S 9512	Reparatie van communicatieapparatuur

SBI-code	Omschrijving
A 0128	Teelt van specerijgewassen en van aromatische en medicinale gewassen
C 2110	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen
C 2120	Vervaardiging van farmaceutische producten (geen grondstoffen)
C 32502	Vervaardiging van medische instrumenten en hulpmiddelen (geen tandtechniek)
G 46461	Groothandel in farmaceutische producten
G 46462	Groothandel in medische en tandheekundige instrumenten, verpleeg- en orthopedische artikelen en laboratoriumbenodigdheden
G 4773	Apotheken
Q 86101	Universitair medische centra
Q 86102	Algemene ziekenhuizen
Q 86103	Categorale ziekenhuizen
Q 86104	Geestelijke gezondheids- en verslavingszorg met overnachting
Q 8621	Praktijken van huisartsen
Q 86221	Praktijken van medisch specialisten en medische dagbehandelcentra (geen tandheelkunde of psychiatrie)
Q 86222	Praktijken van psychiaters en dagbehandelcentra voor geestelijke gezondheids- en verslavingszorg
Q 86231	Praktijken van tandartsen
Q 86232	Praktijken van tandheekundig specialisten
Q 86911	Praktijken van verloskundigen
Q 86912	Praktijken van fysiotherapeuten
Q 86913	Praktijken van psychotherapeuten, psychologen en pedagogen
Q 86919	Overige paramedische praktijken (geen fysiotherapie en psychologie) en alternatieve genezers
Q 86921	Gezondheidscentra
Q 86923	Preventieve gezondheidszorg (geen arbobegeleiding)
Q 86924	Medische laboratoria, trombosediensten en overig behandelingsondersteunend onderzoek
Q 86925	Ambulancediensten en centrale posten
Q 86929	Samenwerkingsorganen op het gebied van gezondheidszorg en overige gezondheidszorgondersteunende diensten
Q 88101	Thuiszorg
Q 88103	Ondersteuning en begeleiding van gehandicapten

Colofon

Bedrijvendynamiek en werkgelegenheid in de gemeente Groningen 2020 - 2021

Auteur:

Harry Wassebalie

Opdrachtgever:

Gemeente Groningen

Fotografie:

Beeldbank gemeente Groningen, fotograaf Inge van Niel

Uitgave:

OIS Groningen

